

lebo, keď použil § 91 tr. z., mal obžalovanému uložiť najnižší trest, alebo priblížiť sa k tomuto najnižšiemu trestu, naproti tomu však porotný súd stanovenou dobou trestu sa priblížil k trestu najvyššiemu.

Zmätočná sťažnosť je bezzákladná. Sťažovatelia zrejme vychádzajú mylne z toho, ako by dôvodom zmätočnosti v smysle § 385, čís. 2 tr. p. bolo vôbec len, že neboly zachované hranice zákonom stanovené pri dovolenom zmiernení trestu, kdežto predpokladom pre tento dôvod zmätočnosti v uvedenom smere je, že neboly zachované hranice pri dovolenom zmiernení trestných sadziieb v zákone stanovených. To je v zákone vyjadrené slovami »ich zmiernení«, pri čom slovo »ich« sa vzťahuje na trestné sadzby, o ktorých je reč v predchádzajúcej vete.

Len vtedy, keď zákon dovoľuje zmiernenie samej trestnej sadzby, tedy pod dolnú jej medzu, a pri tomto zmiernení stanoví určité hranice, ako je tomu v druhom odstavci § 91 tr. z. a v § 92 tr. z. — je možné porušenie pravidiel pre to stanovených vytykať ako porušenie zákona v smysle dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 2 tr. p.; nakoľko však ide — ako v § 91, odst. 1 tr. z. — o zmiernenie trestu v medziach trestnej sadzby stanovenej v zákone, nejde o tento dôvod zmätočnosti, lebo trestná s a d z b a tým zmiernená nebola. V 1. odst. § 91 tr. z. je daná ustanovením o priblížení sa najnižšej výmere trestu ustanoveného na čin, prípadne ustanovením o vymeraní trestu v samej najnižšej hranici, len všeobecná smernica pre voľnú úvahu súdu o tom, v akej miere považuje za primerané priblížiť sa k dolnej hranici trestnej sadzby; neprimerané použitie tohoto práva súdu, spočívajúceho na voľnom jeho uvážení, nespadá však ani pod uvedený ani pod iný dôvod zmätočnosti, ktorý by strana mohla uplatniť, ale je to možné podľa § 33, odst. 2 por. nov. prípadne napraviť najvyššiemu súdu len z úradnej povinnosti. Ponevác v tomto prípade bol trest vymeraný v medziach trestnej sadzby v zákone stanovenej od 10 do 15 rokov káznice, netrpí rozsudok vytykanou zmätočnosťou. Boly preto zmätočné sťažnosti ako bezzákladné v smysle 1. odst. § 36 por. nov. zamietnuté.

Čís. 5291.

Bol-li výrok o treste zmenený v prospech odsúdeného následkom opravného prostriedku pre zachovanie právnej jednotnosti podľa § 441 tr. p., podaného generálnou prokuratúrou, niet podmienok pre náhradu za trest na slobode, alebo za trest peňažitý v smysle § 578 tr. p.

(Rozh. zo dňa 11. mája 1935, N IV 31/34.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti Š. N. pre prečin rušenia obecného mieru rozhodol, že Š. N. neprislúcha nárok na náhradu za 5 dní vytrpeného trestu.

D ô v o d y:

Rozsudkom krajského súdu v K. zo dňa 10. júla 1933 bol obžalovaný Š. N. uznaný vinným: 1. prečinom rušenia obecného mieru podľa § 14,

čís. 1 zák. čís. 50/1923, 2. prečinom urážky na cti podľa § 2 a § 4, odst. 2 zák. čl. XLI:1914, 3. trojnásobným prečinom rušenia obecného mieru podľa § 14, čís. 5 zák. čís. 50/1923 a 4. prestupkom urážky úradu podľa § 46 tr. z. o prest. a bol odsúdený podľa § 14, čís. 1 zák. čís. 50/1923 a § 46 tr. z. o prest. so zreteľom na §§ 96, 97 a 102 tr. z. a § 2 čís. 3 zák. čís. 284/1920 k trestu väzenia v trvaní 4 mesiacov a na 600 Kč peňažitý trest ako trest hlavný a na 300 Kč peňažitý trest ako trest vedľajší; podľa § 8 zák. čís. 31/1929 boli peňažité tresty pre prípad nevyožiteľnosti premenené na 9 dní väzenia.

Následkom odvolania podaného verejným žalobcom vyniesol v tejto trestnej veci vrchný súd v K. dňa 10. októbra 1933 rozsudok, ktorým zrušil prvostupňový rozsudok z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1b) tr. p. čo do kvalifikácie trestného činu uvedeného shora pod 2. a tento trestný čin kvalifikoval ako prestupok pomluvy podľa § 2 zák. čís. 108/1933, inak však prvostupňový rozsudok potvrdil, prípadne v častiach, ktoré odvolaním neboli napadnuté, ponechal ho nedotknutým. Zmätočnú sťažnosť, podanú do tohoto rozsudku vrchným štátnym zastupiteľstvom, vzala generálna prokuratúra späť osvedčením zo dňa 15. novembra 1933. Tým stal sa rozsudok vrchného súdu pravoplatným (§ 494, odst. 2 tr. p.).

Rozsudkom najvyššieho súdu zo dňa 21. decembra 1933, vyneseným na základe opravného prostriedku pre zachovanie právnej jednotnosti podľa § 441 tr. p., podaného generálnou prokuratúrou, boli uvedené rozsudky zrušené z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 2 tr. p. 1. čo do výmery hlavného peňažitého trestu, uloženého pre prestupok podľa § 46 tr. z. o prest. a náhradného trestu na slobode, uloženého pre prípad nevyožiteľnosti trestu peňažitého; peňažitý trest bol znovu vymeraný čiastkou 200 Kč a pre prípad nevyožiteľnosti bol vymeraný náhradný trest 4 dni väzenia; 2. čo do výroku o vymeraní vedľajšieho trestu peňažitého v čiastke 300 Kč a tento vedľajší trest bol celkom pominutý.

Obžalovaný po vynesení prvostupňového rozsudku vzdal sa opravných prostriedkov a nastúpil trest, ktorý so zarátanou predbežnou a vyšetrovacou väzbou odpykal — podľa zprávy väznice krajského súdu v K. zo dňa 23. septembra 1933 — dňa 30. júla 1933, takže odpykal celkom 4 mesiace a 9 dní väzenia.

Po doručení zmieneného rozsudku najvyššieho súdu podal odsúdený dňa 2. apríla 1934 u vrchného súdu v K. žiadosť za náhradu škody spôsobenej mu tým, že odpykal celý trest uložený mu krajským súdom, tedy o 5 dní viac, ako mal odpykať podľa konečného rozhodnutia najvyššieho súdu.

Žiadateľ nemá nárok na odškodné, lebo podľa § 578 tr. p. nárok taký má iba ten, kto na základe pravoplatného rozsudku vytrpel trest na slobode, následkom o b n o v y však bol neskoršie alebo celkom oslobodený, alebo odsúdený k trestu nižšiemu než je ten, ktorý vytrpel na základe rozsudku pôvodného. V súdenom prípade nedošlo však ku zmene výroku o treste následkom obnovy trestného pokračovania, ale následkom generálnou prokuratúrou podaného opravného prostriedku pre zachovanie právnej jednotnosti podľa § 441 tr. p. Žiadateľov nárok na odškodné vylučujú však výslovne aj ustanovenia § 579, čís. 3 a 4 tr. p., podľa ktorých nemá nárok na odškodné ten, kto nepoužil opravného

prostriedku proti rozsudku nižšej stolice, ktorým bola vyslovená jeho vina, ani ten, kto nastúpil trest na slobode, uložený mu súdom nižšej stolice, pred pravoplatnosťou rozsudku. Oba tieto dôvody vylučujúce uplatňovaný nárok sú dané, lebo — jako bolo uvedené — žiadateľ jednak už proti rozsudku krajského súdu nepodal odvolanie, jednak nastúpil trest uložený mu rozsudkom krajského súdu pred pravoplatnosťou tohoto rozsudku.

Čís. 5292.

Předpokladem pro postup podle § 46, odst. 3 tr. ř. je, že přelíčení započalo vyvoláním věci (§ 239 tr. ř.). Zákon nevyžaduje, aby byla při vyvolání věci zachována nějaká zvláštní, obřadná forma. Z okolnosti, že věc byla vyvolána předsedou a nikoli zapisovatelem, nelze vyvozovati nezákonnost.

Nevyvratitelná právní domněnka § 46, odst. 3 tr. ř. nastupuje, ne-přišel-li soukromý žalobce k hlavnímu přelíčení; při tom stačí, nebyl-li přítomen při započetí hlavního přelíčení.

(Rozh. ze dne 20. května 1935, Zm I 433/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do usnesení vrchního soudu v Praze ze dne 30. listopadu 1934 takto právem:

Usnesením vrchního soudu v Praze ze dne 30. listopadu 1934, jímž bylo vyhověno stížnosti soukromé žalobkyně do usnesení krajského soudu trestního v Praze ze dne 2. srpna 1934, zastavivšího trestní řízení podle §§ 46, odst. 3, 259, čís. 2 tr. ř., toto usnesení zrušeno a krajskému soudu trestnímu v Praze uloženo, aby ve věci dále jednal, porušen byl zákon v ustanovení §§ 46, odst. 3, 239 tr. ř.; citované usnesení vrchního soudu jakož i řízení tomuto usnesení následující se zrušuje a uznává se právem, že se stížnosti soukromé žalobkyně do zastavovacího usnesení krajského soudu trestního v Praze ze dne 2. srpna 1934 nevyhovuje a obnovuje se toto usnesení se všemi důsledky, hlavně i co do útrat.

Důvody :

V trestní věci proti V. B. pro přečin podle § 27 zák. proti nekalé soutěži, vedené u krajského soudu trestního v Praze, bylo nařízeno hlavní přelíčení na 2. srpna 1934 — 10½ hod. a byly k němu obeslány řádně strany i jejich právní zástupci Dr. F. H., advokát v Praze, za žalobkyni a Dr. R. G., advokát tamtéž, za obžalovaného. Obsílky byly zúčastněným včas doručeny.

Podle jednacího protokolu z 2. srpna 1934 byla věc vyvolána o 10.35 hod. Protokolem tím je konstatováno, že po vyvolání věci byl přítomen pouze obžalovaný se svým obhájcem, nikoli však žalobce ani jeho právní zástupce. Obhájce navrhl vydání rozsudku, resp. zastavení trestního řízení a předložil seznam útrat. Na to právě, když předseda diktoval přednes obhájcův, dostavil se za soukromou žalobkyni Dr. O. M., koncipient